

Malmö stad
Revisionskontoret

GRANSKNINGSRAPPORT

Investerings- och fastighetsmässan, MIPIM, i Cannes

Projektledare: Lotta Onsö

Beslutad av revisorskollegiet 2011-10-19

1	SAMMANFATTNING	3
2	PROJEKTBEKRIVNING MM	4
2.1	Bakgrund till revisionens granskningsprojekt	4
2.2	Syfte	4
2.3	Avgränsning	4
2.4	Metod	4
2.5	Resurser	5
3	ÖVERSIKT	5
3.1	Rättsläget och övergripande beslut	5
3.2	Organisatorisk inplacering	5
3.3	Hur omfattandet är kostnaderna?	5
4	MALMÖ STAD PÅ MIPIM	6
4.1	Mipim	6
4.2	Öresundsregionen	6
4.3	Samordning	7
5	HISTORIK	7
6	DELTAGARE	8
6.1	Deltagare 2009	8
6.2	Deltagare 2010	9
6.3	Deltagare 2011	9
7	BESLUT OM DELTAGANDE	10
7.1	Stadskontoret	10
7.2	Tekniska nämnden	10
7.3	Stadsbyggnadsnämnden	10
8	SYFTE OCH EFFEKTER	11
8.1	Syfte	11
8.2	Uppföljning	11
9	UPPFÖLJNING AV KOSTNADER	12
9.1	Personalresurser och personalkostnader	13
10	KÄLLOR OCH REFERENSLITTERATUR	14

1 Sammanfattning

Sedan 1998 deltar Malmö stad årligen i Mipim, vilket är en internationell investeringsmessa för investeringar framför allt i fastigheter och infrastruktur. Deltagandet är ett samarbete där Malmö, Köpenhamn och deltagare från näringslivet på båda sidor om sundet har en gemensam Öresundsmonter som man delar kostnaderna för. Det svenska deltagandet har under de år som granskats varit delat på 14 partnerandelar varav staden har tre. Andra partners är exempelvis flera byggbolag, Lunds kommun och Region Skåne. Utöver partners har samarbetet även ett antal sponsorer. En projektledare inom stadskontorets näringslivskontor samordnar det svenska deltagandet. Från Malmö stad har 20, 18 respektive 19 förtroendevalda och tjänstemän i ledande befattningar deltagit vid mässorna 2009, 2010 och 2011. Kostnaden per år har varit cirka 1 000 tkr. Lönekostnader för deltagande tjänstemän inom stadskontoret ingår men övriga förvaltningar har inte uppskattat sina kostnader för arbetstid.

Beslut om deltagande i Mipim ska fattas av respektive nämnd i enlighet med dess delegationsordning, vilket har skett avseende samtliga redovisade beslut. Dock saknas beslut för kommunstyrelsens deltagare 2010 samt beslut för en av stadsbyggnadskontorets tjänstemän 2009.

Näringslivskontoret gör uppföljning bland partners och sponsorer genom enkät och uppföljningsmöte. Uppföljningen avser det man betalar för såsom monterytta, monterns utseende, placering och disponering. I protokoll från uppföljningsmöte för Mipim 2010 kommenteras utbytet av deltagande vid Mipim såhär:

Alla var överens om att Mipim ger möjligheter till många typer av möten och diskussioner på ett lite mer informellt och spontant sätt än hemma. En viktig del av de kontakter som tas är med företrädare för de medverkande kommunerna. Det är viktigt att tjänstemän och politiker finns på plats. Mipim ger också nya kontakter som kan användas för framtida nätverkande samt i bästa fall incitament till nya uppdrag och affärer. Det är dock svårt att mäta exakt vilka affärer som kommer från MIPIM.

Någon formell uppföljning sker enligt enkätsvaren inte bland övriga deltagande förvaltningar.

Stadskontoret gör årlig uppföljning av kostnaderna för Mipim. Deltagandet i Mipim är en budgeterad kostnad inom näringslivskontoret och följs upp där. Övriga förvaltningar gör ingen årlig uppföljning av kostnader för mässdeltagandet.

2 Projektbeskrivning mm

2.1 Bakgrund till revisionens granskningsprojekt

Från revisionsplanen för 2011 finns följande skrivning:

Malmö stad har genom tekniska nämnden, stadsbyggnadsnämnden och kommunstyrelsen under flera år medverkat som utställare vid den årliga fastighetsmässan MIPIM i Cannes. Medverkan vid mässan ska bidra till att marknadsföra Malmö som en intressant och attraktiv etableringsort för utländska företag och organisationer.

2.2 Syfte

Syftet är att kartlägga och bedöma beslutsprocess och uppföljning avseende stadens deltagande i fastighetsmässan i Cannes.

Revisionsfrågor

Hur har beslutsprocessen om medverkan i mässan hanterats i nämnderna?

Har nämnden genomfört någon utvärdering av effekterna av det fleråriga deltagandet vid mässan?

Har nämnderna följt upp kostnaderna för deltagandet?

Vilka personer har deltagit från respektive nämnd och förvaltning?

Vilka befattningar har deltagarna?

2.3 Avgränsning

Granskningen är i enlighet med revisionsplanen en kortgranskning, vilket innebär att omfattning är mindre än en på fördjupad granskning.

Granskning är koncentrerad till deltagandet 2009, 2010 och 2011.

Granskningen omfattar de medverkande nämnderna, det vill säga tekniska nämnden, stadsbyggnadsnämnden och kommunstyrelsen.

2.4 Metod

Granskningen har genomförts genom ett frågeformulär till fastighetskontorets, gatukontorets, stadsbyggnadskontorets samt stadskontorets kontaktpersoner. Svaren har följts upp med kompletterande frågor i de fall det behövts.

Intervju har hållits med medarbetare från stadskontorets näringslivskontor, vilka samordnar stadens deltagande som utställare.

2.5 Resurser

Styrgruppen KS: Sten Dahlvid, Anneli Bojesson, Berit Söderholm och Per Lilja
Projektledare från revisionskontoret: Lotta Onsö
Kvalitetsgranskare: Lennart Håkansson

Sakkunnig revisor har prövat sitt oberoende med mera i enlighet med SKYREV:s rekommendation och inte funnit något hinder mot att utföra granskningen.

3 Översikt

3.1 Rättsläget och övergripande beslut

Beslut om deltagande i Mipim ska tas i respektive nämnd i enlighet med dess delegationsordning.

3.2 Organisatorisk inplacering

Samordning av stadens deltagande som utställare administreras av näringslivskontoret inom stadskontoret.

Respektive nämnd tar beslut om sitt deltagande i Mipim.

3.3 Hur omfattandet är kostnaderna?

Enhet tkr	2009	2010	2011
Intäkter	-2 238	-2 055	-2 203
Utställning	2 370	2 388	2 411
Resa/hotell/logi	324	303	258
Personalkostnader	298	294	296
Övriga kostnader	191	105	158
Kostnad per år	945	1 035	920

Källa: Uppgifter från deltagande förvaltningar.

Se vidare i kapitel 9.

4 Malmö stad på Mipim

4.1 Mipim

Mipim (Marché International - des Professionnels d'Immobilier¹) är en av världens största investeringsmässor för investeringar framför allt i fastigheter och infrastruktur. Utställarna kommer huvudsakligen från Europa och är till stor del städer och regioner men även fastighetsägare, banker och konsultbolag. Besökarna kommer från hela världen. Årets mässa i Cannes besöktes av över 18 600 personer representerande 6 400 företag från 90 länder². En motsvarande mässa finns för Asien. Mässan omfattar även ett stort antal seminarier och konferenser.

Bland flera svenska utställare finns Stockholm, Göteborg, Stockholm Business Region, (med deltagare från 25 kommuner i länen runt Stockholm) och Business Region Göteborg (13 kommuner runt Göteborg).

4.2 Öresundsregionen

Malmö stads engagemang i Mipim är ett samarbete för Öresundsregionen. Malmö stad och Köpenhamn samt deltagare från näringslivet på båda sidor om sundet deltar med en gemensam monter på cirka 200 kvadratmeter. Deltagarna har partnerandelar och medbestämmande angående monter och presentationsmaterial vid mässan. Fastighetskontoret, stadsbyggnadskontoret och stadskontoret har var sin partnerandel av totalt 14 andelar i Malmöregionen. Antalet partnerandelar är inte statistiskt men har under de tre år som granskats varit 14 stycken och nämnda förvaltningar har haft var sin andel. Övriga part-

¹ Översättning enligt Google translate: Internationella marknaden - fastighetsmäklare

² Uppgifter från www.mipim.com

ners är fastighetsbolag, byggtreprenörer, Lunds kommun och Region Skåne³. Det finns även möjlighet att delta genom att vara sponsor. Man blir då presenterad med namn men har inget inflytande över monterdesignen och inget eget presentationsmaterial. Samarbetet, partners och sponsorer finns beskrivna på samarbetets hemsida⁴.

4.3 Samordning

Stadens deltagande i mässan samordnas av en projektledare vid näringslivskontoret. Hon samordnar inte bara stadens utan hela det svenska deltagandet i Öresundsregionens. På årsbasis går cirka 25 % av hennes heltidstjänst åt till arbete med mässan. I detta ingår exempelvis även administration av anmälningar till mässan och samordning av hotell för Malmö stads deltagare. Tillsammans med Köpenhamns stad samordnar hon montern och verksamheten i den. De planerar även bemanningen av montern så att det alltid ska finnas någon på plats från var sida sundet. Montern bemannas av tjänstemän från staden med visst deltagande från Region Skåne. Förtroendevalda och förvaltningsdirektörer är oftast uppbundna i möten och deltar inte i den fasta bemanningen. Under perioden september till mars hålls 3-4 montermöten med samtliga partners.

Samordning och planering inför mässorna för respektive nämnd och förvaltning(ar) görs av:

- Kommunstyrelsen: Projektledare inom stadskontorets näringslivsavdelning
- Tekniska nämnden: Nämndens ordförande samt förvaltningarnas direktörer
- Stadsbyggnadsnämnden: Svarar att huvudansvaret ligger på näringslivskontoret i samarbete med stadsbyggnadskontoret och fastighetskontoret

5 Historik

Första gången Malmö stad medverkade i Mipim var 1994 då Malmö fastighetsnämnd deltog tillsammans med Stockholm och Göteborg. Fastighetskontoret citerar i sitt enkät-svar beslutet taget i Malmö fastighetsnämnds delegation 1. Där står bland annat: ”Stockholm, Göteborg och Malmö kommer gemensamt att marknadsföra sig som högintressanta orter för etablering, investering och näringslivssamarbete.” Beslut från 1994 finns även i kommunstyrelsen på deltagande i mässan.

Efter 1994 är det ett uppehåll i stadens deltagande i mässan fram till 1998. Från och med det året uppger fastighetskontoret och stadsbyggnadskontoret att man deltagit i mässan varje år. Stadskontoret tillkom 1999 och gatukontoret i början av 2000-talet. Under drygt tio år har staden haft ett fast samarbete med Köpenhamnsregionen genom Copenhagen Capacity som är en investeringsfrämjande organisation i Köpenhamn. Köpenhamns stad är en av flera partners i samarbetet liksom Malmö stad.

3 Svenska partners 2011 är: Briggen, Diligentia, Lunds kommun, Malmö stad (tre andelar), Midroc, NCC, Region Skåne, Skanska, Vasakronan, Veidekke och Wihlborgs (två andelar)

4 www.oresundstand.com. (stand = monter)

Anledningen till att man valde att börja delta i mässan igen 1998-1999 uppges dels vara att man tillsammans med Köpenhamn ville marknadsföra den kommande fasta förbindelsen samt skapandet av Öresundsregionen. En annan anledning var att det gavs möjlighet att hyra ytterligare monteryta i anslutning till Köpenhamns monter på Mipim. Näringslivskontoret började i slutet av 1990-talet samverka med Copenhagen Capacity och ökningen av monteryta utvecklades till en utställning i samverkan mellan Malmö och Köpenhamn.

6 Deltagare

6.1 Deltagare 2009

Malmö stads deltagande i Mipim 2009 bestod av 5 nämndsledamöter och 15 tjänstemän enligt tabell nedan

Tekniska nämnden (TN)	Stadsbyggnadsnämnden (SBN)	Kommunstyrelsen (KS)
Emmanuel Morfiadakis, ordförande	Lars Hedåker 1:e vice ordf	Ilmar Reepalu Ordförande
Håkan Fäldt 1:e vice ordf		Anja Sonesson 1:e vice ordf
<i>Fastighetskontoret</i>	<i>Stadsbyggnadskontoret</i>	<i>Stadskontoret</i>
Börje Klingberg fastighetsdirektör	Göran Rosberg enhetschef informationsenheten	Inger Nilsson Stadsdirektör
Kjell Sollbe, avdelningschef juridiska avdelningen	Christer Larsson stadsbyggnadsdirektör	Björn Bergman Näringslivsdirektör
Dick Johansson enhetschef projektenheten	Ingemar Gråhamn stadsarkitekt	Agneta Möller Näringslivsutvecklare
Håkan Thulin exploateringschef	Kerstin Åkerwall planchef	Bengt Lövdén Näringslivsutvecklare
<i>Gatukontoret</i>		Louise Svensson Näringslivsutvecklare
Rolf Jonsson gatudirektör		Maria Engström Näringslivsutvecklare

6.2 Deltagare 2010

Malmö stads deltagande i Mipim 2010 bestod av 6 nämndsledamöter och 12 tjänstemän enligt tabell nedan:

Tekniska nämnden (TN)	Stadsbyggnadsnämnden (SBN)	Kommunstyrelsen (KS)
Emmanuel Morfiadakis, ordförande	Anders Rubin ordförande	Ilmar Reepalu Ordförande
Håkan Fäldt 1:e vice ordf	Lars Hedåker 1:e vice ordf	Anja Sonesson 1:e vice ordf
<i>Fastighetskontoret</i>	<i>Stadsbyggnadskontoret</i>	<i>Stadskontoret</i>
Börje Klingberg fastighetsdirektör	Göran Rosberg enhetschef informationsenheten	Inger Nilsson Stadsdirektör
Kjell Sollbe, avdelningschef juridiska avdelningen	Christer Larsson stadsbyggnadsdirektör	Pehr Andersson Näringslivsdirektör
Dick Johansson enhetschef projektenheten		Agneta Möller Näringslivsutvecklare
Håkan Thulin exploateringschef		Louise Svensson Näringslivsutvecklare
<i>Gatukontoret</i>		Sara Bergman Näringslivsutvecklare
Gunnar Ericson avdelningschef Stadsmiljöavdelningen		

6.3 Deltagare 2011

Malmö stads deltagande i Mipim 2011 bestod av 6 nämndsledamöter och 13 tjänstemän enligt tabell nedan:

Tekniska nämnden (TN)	Stadsbyggnadsnämnden (SBN)	Kommunstyrelsen (KS)
Karolina Skog 1:e vice ordf	Carina Svensson ordförande	Ilmar Reepalu ordförande
Håkan Fäldt 2:e vice ordf	Stefan Lindhe 2:e vice ordf	Anja Sonesson 2:e vice ordf
<i>Fastighetskontoret</i>	<i>Stadsbyggnadskontoret</i>	<i>Stadskontoret</i>
Börje Klingberg fastighetsdirektör	Göran Rosberg enhetschef informationsenheten	Inger Nilsson stadsdirektör

Kjell Sollbe, avdelningschef juridiska avdelningen	Christer Larsson stadsbyggnadsdirektör	Pehr Andersson näringslivsdirektör
Magnus Alfredsson projektledare	Kerstin Åkerwall planchef	Agneta Möller näringslivsutvecklare
Håkan Thulin exploateringschef		Louise Svensson näringslivsutvecklare
<i>Gatukontoret</i>		Thobias Lading näringslivsutvecklare
Kerstin Gustafsson Gatudirektör		

7 Beslut om deltagande

7.1 Stadskontoret

Beslut avseende de politiska representanterna 2009 och 2011 har fattats i kommunstyrelsens arbetsutskott, vilket är i enlighet med nämndens delegationsordning. Beslut saknas för 2010.

Några separata beslut avseende deltagande tjänstemän finns inte. Delegationsordningen reglerar inte speciellt beslut om resor för tjänstemän utan de följer samma regelverk som övriga verksamhetskostnader. Resor utom Norden återrapporeras av respektive avdelningschef månadsvis till stadsdirektören.

7.2 Tekniska nämnden

Tekniska nämnden, Delegation 1 har, i enlighet med delegationsordningen, beslutat om förtroendevaldas samt förvaltningsdirektörernas deltagande.

Tekniska nämnden, Fastighetsdelegation 2 och Gatudelegation 2 har, i enlighet med delegationsordningen, beslutat om övriga deltagare från fastighetskontoret och gatukontoret.

7.3 Stadsbyggnadsnämnden

I enlighet med delegationordningen har stadsbyggnadsnämndens delegation 1 fattat beslut om förtroendevalda samt stadsbyggnadsdirektörens resa till mässorna.

I Delegation Förvaltningschefen har, i enlighet med delegationsordningen, beslut fattats om tjänstemäns resor utanför Norden. I lämnade underlag saknas beslut om deltagande för en tjänsteman 2009.

8 Syfte och effekter

8.1 Syfte

Deltagande nämnder anger ett antal syften med att delta i mässan. Då nämnderna har lite olika uppdrag skiljer sig även vissa detaljer i de syften man anger. De flesta av dem har dock angetts av fler än en förvaltning och kan sammanfattas i följande punkter:

- Marknadsföring: Marknadsföra Öresundsregionen och locka investerare och företag till Malmö
- Verksamhetsutveckling: Hålla sig uppdaterad om vad som är på gång i övriga Europa. Ta del av andras erfarenheter. Jämförelser, benchmarking, med andra regioner och städer. Kompetensutveckling av medarbetare
- Nätverka – Skapa nya kontakter och underhålla befintliga

Näringslivskontoret, som har en dubbel samordnande roll dels för staden dels för samtliga partners och sponsorer från den svenska sidan sundet, uppger att det finns ett högt tryck från det lokala näringslivet för ett gemensamt engagemang i mässan. Syftet är att få investeringar till regionen och att ge affärsnytta för det lokala näringslivet. Det leder, enligt näringslivskontoret, till att staden deltar så länge näringslivet i Malmö anser att Mipim är en intressant arena.

8.2 Uppföljning

Näringslivskontoret gör uppföljning bland partners och sponsorer genom enkät (anonym) och uppföljningsmöte. Uppföljningen avser det man betalar för, exempelvis monterytta, monterns utseende, placering och disponering. I protokoll från uppföljningsmöte för Mipim 2010 kommenteras utbytet av deltagande vid Mipim såhär:

Alla var överens om att Mipim ger möjligheter till många typer av möten och diskussioner på ett lite mer informellt och spontant sätt än hemma. En viktig del av de kontakter som tas är med företrädare för de medverkande kommunerna. Det är viktigt att tjänstemän och politiker finns på plats. Mipim ger också nya kontakter som kan användas för framtida nätverkande samt i bästa fall incitament till nya uppdrag och affärer. Det är dock svårt att mäta exakt vilka affärer som kommer från MIPIM.

Uppföljning av vad Malmö stad fått ut av mässan görs inte av den centrala samordningsfunktionen.

Någon formell uppföljning sker enligt enkätsvaren inte bland övriga deltagande förvaltningar. Däremot uppger man exempelvis

- att möjligheten att träffa alla viktiga aktörer i många fall resulterar i fortsatta möten och förhandlingar på hemmaplan i Malmö
- att erfarenheter från mässan redovisas i ledningsgruppen där även deltagandet diskuteras
- att influenser från mässan kan göra avtryck i kommande verksamhetsplaner

- att mässan är av stor dignitet för att marknadsföra regionen i världen och visa investerare att vi finns

Stadsbyggnadskontoret hänvisar till näringslivskontorets uppföljning.

9 Uppföljning av kostnader

Sammanställning av förvaltningarnas uppgifter av kostnader i samband med Mipim. I flera fall uppges att uppgifterna är uppskattade.

Kostnad 2009

Enhet tkr	SK	SBK	FK	GK	Summa
Intäkter	-2 238				-2 238
Utställning	2 064	130	176		2 370
Resa/hotell/logi	135	75	98	16	324
Personalkostnader (lön, arvode)	293			5	298
Övriga kostnader	191				191
Kostnad per förv	445	205	274	21	945

Kostnad 2010

Enhet tkr	SK	SBK	FK	GK	Summa
Intäkter	-2 055				-2 055
Utställning	2 084	130	174		2 388
Resa/hotell/logi	143	60	86	14	303
Personalkostnader (lön, arvode)	289			5	294
Övriga kostnader	105				105
Kostnad per förv	566	190	260	19	1 035

Kostnad 2011

Enhet tkr	SK	SBK	FK	GK	Summa
Intäkter	-2 203				-2 203
Utställning	2 110	130	171		2 411
Resa/hotell/logi	97	75	74	12	258
Personalkostnader (lön, arvode)	291			5	296
Övriga kostnader	158				158
Kostnad per förv	453	205	245	17	920

Alla kostnader för monter slås samman. Kostnaderna utgörs huvudsakligen av hyra av utställningsyta, inredning av montern samt mat och dryck i montern. Intäkter från sponsorerna dras bort. Kostnader delas mellan Malmö- och Köpenhamnsregionen. Därefter delas det netto som ska fördelas mellan de svenska parterna i Malmöregionen lika mellan alla 14 partnerandelar.

Medan kostnader för utställningen tas gemensamt för att sedan delas bekostas de egna tjänstemännens och politikernas resa, kost och logi av respektive förvaltning.

Stadskontoret gör årlig uppföljning av kostnaderna för Mipim. Deltagandet i Mipim är en budgeterad kostnad inom näringslivskontoret och följs upp där. Näringslivskontoret samordnar Malmöregionens monter. De fakturerar övriga deltagare och har därför intäkter från partners och sponsorer. Av övriga kostnader utgörs representationskostnader för de tre redovisade åren av 432 tkr av totalt 454 tkr. Resterande utgörs av kostnader för invitationskort samt valutakursdifferenser. Övriga förvaltningar gör ingen årlig uppföljning av kostnader för mässdeltagandet.

Utställningskostnad för tekniska nämnden och resekostnader för förtroendevalda finns under fastighetskontoret medan arvoden för förtroendevalda finns i gatukontorets sammanställning.

9.1 Personalresurser och personalkostnader

Uppskattad genomsnittlig nedlagd tid per år 2009-2011 inom nämnd och förvaltning

Enhet timmar per år	SK	SBK	FK	GK	Summa
Planering mellan mässor	400	50	10	0	460
Under mässan	197	1)	2) 160	120	477

1) Svar från SBK: "Helt beroende på förvaltningens uppgifter, vilket varierar under varje tillfälle"

2) Från FKs enkätsvar har dragits tid för två av sex personer då två nämndsledamöter räknats in i båda förvaltningarnas uppskattning.

Bara stadskontoret redovisar lönekostnad för tjänstemän. För tekniska nämnden har arvodeskostnad uppskattats i gatukontorets redovisning och nedlagd tid under mässan för desamma återfinns därför under gatukontoret. Stadsbyggnadskontoret har inte lämnat några uppgifter avseende lön eller arvoden och inte heller någon uppskattning av nedlagd tid.

Då lönekostnader enbart finns redovisade för stadskontoret tillkommer lönekostnader för i snitt åtta tjänstemän per år under resorna samt viss planeringstid enligt uppskattningar från förvaltningarna i tabellen. Antalet deltagare från nämnd och förvaltning framgår i kapitel 7.

10 Källor och referenslitteratur

Skriftliga källor

Beslutsorgan	Avser
Stockholm Business Region AB	Rapport om medverkan vid fastighets- och investerarmässan MIPIM den 8 – 11 mars 2011

Uppgiftslämnare

Organisation/enhet	Namn
Stadskontoret/ Näringslivskontoret	Pehr Andersson - näringslivsdirektör
	Louise Svensson (LS) – näringslivsutvecklare, projektledare Mipim
	Agneta Möller (AM) – näringslivskonsult, tidigare projektledare Mipim
Stadskontoret/ Administrativa avdelningen	Ulla-Karin Holmberg – administrativ chef
Fastighetskontoret/ Exploateringsavdelningen	Håkan Thulin - exploateringschef
Gatukontoret	Kerstin Gustafsson - gatudirektör
	Kristina Andersson - assistent
Gatukontoret/ Administrativa avdelningen	Jörgen Jepson - ekonomichef
Stadsbyggnadskontoret/ Administrativa avdelningen	Göran Rosberg - informationschef

Internetkällor

Internetkälla	Avser
http://www.oresundstand.com/	Webbplats för Öresundsregionens gemensamma utställning vid Mipim
http://www.mipim.com/	Mipim-mässans Webbplats
http://www.businessregion.se/	Buisness Region Göteborgs webbplats